

Η ελληνικότητα των αγ. Κυρίλλου και Μεθοδίου (Μιχαήλ Τρίτος, Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.)

/ [Πεμπτούσια· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=167795>]

Η επιχειρηματολογία τους γι' αυτό είναι ότι γνώριζαν τη σλαβική γλώσσα, εργάστηκαν μεταξύ των σλαβικών εθνών και κατά την διεξαγωγή της ιεραποστολικής τους πορείας επέδειξαν μεγάλο ζήλο και ενθουσιασμό. Στις επιστημονικά ατεκμηρίωτες αυτές θέ-σεις έχουμε να παρατηρήσουμε τα εξής:

1. Καμιά ιστορική πηγή δεν μαρτυρεί κατά άμεσο ή έμμεσο τρόπο την σλαβική τους καταγωγή. Άλλωστε στο Βυζάντιο υπήρχαν πολλοί που γνώριζαν σλαβικά. Όπως παρατηρεί ο αείμνηστος καθηγητής Παναγιώτης Χρήστου⁸, αν ο τόπος αποστολής τους ήταν δείγμα καταγωγής, τότε θα έπρεπε να ήσαν και Άραβες, αφού ο Κύριλ-λος είχε αποσταλεί και στο χαλιφάτο ή και Χάζαροι, γιατί και οι δύο τους εργάστηκαν μεταξύ των Χαζάρων. Ο ζήλος τους για τον εκχριστιανισμό των Σλάβων δεν ερμηνεύεται με κριτήρια εθνικιστικά, αλλά πνευματικά και ιεραποστολικά. Όπως δεν ερμηνεύεται με τέτοια κριτήρια και ο ζήλος των σημερινών ιεραποστόλων, που κυριολεκτικά αναλίσκονται για τη διάδοση του μηνύματος της εν Χριστώ σωτηρίας στις χώρες της αφρικανικής ηπείρου και αλλού.
2. Πολλές φορές ο Κύριλλος χρησιμοποεί την προσωπική αντωνυμία «ημείς» και για να δηλώσει τη βυζαντινή του καταγωγή και να την αντιδιαστείλει με το διαφορετικής εθνότητας περιβάλλον στο οποίο απευθύνεται. Με ξεχωριστή παρρησία και θάρρος απευθύνεται στους Σαρακηνούς λέγοντας: «εξ ημών προήλθον άπασαι αι τέχναι»⁹. Είναι πολύ εύστοχη η παρατήρηση του καθηγητού Αιμίλιου-Αντωνίου Ταχιάου, ότι ο Κύριλλος στην προκειμένη περίπτωση μιλούσε με το θάρρος και το κύρος βυζαντινού, έχοντας απόλυτη επίγνωση της υψηλής πολιτιστικής στάθμης της πατρίδος του¹⁰.
3. Η ελληνικότητα των αγίων Κυρίλλου και Μεθοδίου διαφαίνεται και στον διάλογο του Κυρίλλου με τον Χαγάνο των Χαζάρων. Όταν ο Κύριλλος επρόκειτο να αναχωρήσει από την χώρα των Χαζάρων, ο Χαγάνος θέλησε να του προσφέρει πολλά δώρα, ως ευγνωμοσύνη για την εκπλήρωση της αποστολής του σ' αυτούς. Σύμφωνα με τον βιογράφο, ο Κύριλλος απάντησε: «Δος μοι όσους έχεις αιχμαλώτους ενταύθα, Έλληνες· τουτό έστι δι' εμέ ανώτερον παντός δώρου»¹¹. Στην απάντηση αυτή του Κυρίλλου διαφαίνονται διαυγέστατα τα ελληνικά του αισθήματα, που είναι απόρροια της καταγωγής του.

Το ίδιο συμβαίνει και κατά την αναχώρηση του Κυρίλλου από τη Μοραβία. Ο Κύριλλος αντί οποιουδήποτε δώρου ζητάει την απελευθέρωση εννιάκοσίων Ελλήνων αιχμαλώτων, όπως διαφαίνεται στο διασωζόμενο 1603/475 κώδικα της Συνοδικής Βιβλιοθήκης της Μόσχας. Στο σημείο αυτό ο καθηγητής Αιμίλιος Ταχιάος παρατηρεί: «Και αν ακόμη δεχθώμεν ότι δεν είναι δυνατόν μόνο το απόγραφον τούτο να διέσωσε την ακριβή πληροφορίαν περί της εθνικότητας των αιχμαλώτων, και πάλιν η υπό του δημιουργού της παραλλαγής τούτης απόδοσις της ελληνικής εθνικότητας εις τους αιχμαλώτους, δηλοί ότι ούτος ήτο

πεπεισμένος περί της ελληνικής καταγωγής του Κυρίλλου»¹².

[Συνεχίζεται]

7. Επιδιώξεις της αποστολής Κυρίλλου και Μεθοδίου εις την Κεντρικήν Ευρώπην, ο.π., σ. 10.

8. Βίος Κυρίλλου, VI, 53.

9.«Η εθνικότης Κυρίλλου και Μεθοδίου κατά τας σλαβικάς πηγάς και μαρτυρίας». Ι.Μ.Θ. - Θ.Σ.Α.Π.Θ., Κυρίλλω και Μεθοδίω τόμος εόρτιος επί τη χιλιοστή και εκατοστή ετηρίδι, εν Θεσσαλονίκη 1968, σ. 92.

10. Βίος Κυρίλλου. XI, 45.

11. Η Εθνικότης Κυρίλλου και Μεθοδίου, ό.π. σ. 93.

12. Βίος Κυρίλλου, XVIII, 14.